

Van Hoof Advies uv

Im Heidfeld 24, 47574 Goch

Correspondentie: Postbus 41
6590 AA Gennepe

e-mail: mailvanhoofadvies@gmail.com
IBAN: DE02320613844801763010

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Mijn kenmerk: N101
Uw kenmerk: 2022-008626
Betreft: zienswijze

Kessel, 17 juni 2024

1 Geacht college,

Namens de Stichting Werkgroep Behoud de Peel, Lavendelheide 27 te Deurne (verder te noemen: cliënte) dien ik hierbij de navolgende zienswijze in naar aanleiding van uw voornemen om aan Vevar BV een vergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te verlenen voor de activiteiten bouwen, afwijken bestemming en veranderen inrichting (milieu) voor de inrichting aan de Neulensteeg 2 in Ospel, waarbij een bijzondere geur- en ammoniakemissiefactor wordt toegekend voor aangevraagde innovatieve huisvestingssystemen.

Natuurtoets

Bij deze vergunning haakt de natuurtoets aan. In § 3.5 van de considerans gaat u in op deze natuurtoets. Uw benadering voldoet echter niet aan de te maken natuurtoets.

In het kader van de natuurtoets moet immers op basis van een passende beoordeling de zekerheid worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura 2000-gebieden niet aantast. Het project ligt tussen de Natura 2000-gebieden Grote Peel en Sarsven & De Banen. Beide gebieden zijn ernstig stikstofoverbelast. Dat geldt ook voor andere omliggende Natura 2000-gebieden op wat ruimere afstand. Significante effecten zijn daarom bij een toename van de stikstofdepositie niet uit te sluiten. Om deze effecten uit te kunnen sluiten, dient er zekerheid te bestaan dat de stikstofdepositie niet toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. Daarbij kan niet zonder meer aangesloten worden bij de

emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Dat kan alleen wanneer toepassing van die Rav-factor de vereiste zekerheid biedt. Zie b.v. uitspraak ECLI:NL:RVS:2022:2557.

Die zekerheid ontbreekt voor een groot aantal geclaimd emissie-arme technieken. Zie b.v. voornoemde uitspraak, de uitspraken ECLI:NL:RVS:2024:2241 en als het gaat om combiluchtwassers b.v. de uitspraken ECLI:NL:RBOBR:2022:21 en ECLI:NL:RBNNE:2022:891.

Die ontbrekende zekerheid geldt nog des te meer voor de door u toegekende ammoniakemissiefactor voor de proefstallen waarmee wordt uitgebreid. U kent deze bijzondere emissiefactoren toe op basis van art. 7ae lid 6 van het Besluit uitvoering crisis- en herstelwet (Buch). Net zo min als bij de emissiefactoren op grond van de Rav, gaat het hier om een regeling die bij of krachtens de Wet natuurbeheer (Wnb) is vastgesteld. De omstandigheid dat het om een proefstal gaat, geeft al aan dat de omvang van de emissie niet zeker is.

Die onzekerheid blijkt nog te meer uit de volgende omstandigheden:

- De stallen 8, 9, 10 en 11 worden voorzien van een combinatie van een innovatief stalsysteem met een nageschakeld combiluchtwassersysteem. Aangezien het emissiereducerende effect van de combiluchtwasser op zichzelf al onvoldoende zeker is – het gaat immers om een delicaat en zeer storingsgevoelig systeem – is de combinatie met het innovatieve systeem dat ook. Temeer daar u in de wijze waarop u komt tot de bijzondere emissiefactor voor het innovatieve systeem zonder meer uitgaat van de prestaties van de combiwater.
- Het innovatieve systeem heeft betrekking op een schuine mestvloer, een schuif en een goot waarnaar de urine afstroomt en een gescheiden mestopslag buiten de stal. Er wordt verwezen naar een inschatting van Aarnink & Monteny uit 2020 van de emissiereductie van dit systeem (80 % reductie). Een inschatting van de ammoniakemissie is ver verwijderd van de vereiste wetenschappelijke zekerheid omtrent de emissie. Bovendien is het document waar naar verwezen wordt, niet beschikbaar gesteld, zodat uw motivering gebaseerd is op voor derden niet kenbare motivatie. Daarmee is het ontwerpbesluit strijdig met art. 3:2 en 3:46 Awb. Dat uiteindelijk niet is gerekend met 80 %, maar met 60 % reductie, leidt niet tot de vereiste zekerheid, want tot de 60 % reductie is gekomen vanwege bevindingen van de TAP dat er onzekerheden zijn over de restloze mestverwijdering.
- Die aangenomen 60 % reductie wordt vervolgens gekoppeld aan zeer gedateerde rapportages van Aarnink en Groenestein uit resp. 2012 en 2014 over kelderemissies en het metalen driekant roostervloer. Op basis van deze gedateerde gegevens wordt een emissiereductie van 65 % verwacht ten opzichte van traditionele systemen. Ook deze cijfers zijn niet betrouwbaar, zoals wel is gebleken uit het CBS-onderzoek ‘Stikstofverlies uit opgeslagen mest’, uit het opvolgende WUR-rapport 1426 van juni 2023 : ‘Schatting van

stikstofverliezen uit stallen op basis van de stikstof-fosfaat verhouding in afgevoerde mest¹ en de Kamerbrief van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van 30 juni 2023 met kenmerk DGA/27937391. Hieruit bleek dat geclaimd emissiearme varkensstallen gemiddeld circa 60 % minder emissie reduceerden dan dat volgens de Rav-emissiefactoren verwacht zou worden (!)

- Vervolgens wordt de formule in voetnoot 3 van bijlage 1 bij de Rav nog eens toegepast. Ook deze formule geeft geen zekerheid weer, vanwege de gebleken onbetrouwbaarheid van de Rav-benadering.
- Zo wordt op basis van 3 onbetrouwbare cijfers (de 60 % reductie op basis van inschatting Aarnink & Monteny i.c.m. bevindingen TAP, de 65 % verdere reductie op basis van gedateerde rapportages die gezien later onderzoek en de genoemde Kamerbrief niet betrouwbaar zijn gebleken en de onbetrouwbare Rav-formule) een reductiepercentage van maar liefst 94 % berekend. Voor gespeende biggen komt men zo op 0,04 kg NH₃ per dierplaats per jaar (blz. 48)
- Dat uiteindelijk met 0,08 kg NH₃ per dierplaats per jaar wordt gerekend, betekent niet dat er toch zekerheid over de minimaal te verwachten prestatie wordt verkregen. Dat blijkt al uit de Kamerbrief die spreekt over gemiddeld 60 % minder emissiereductie. De marge waarmee is gerekend is zeer klein. In plaats van 94 % emissiereductie $\{(1-0,94)*0,69=0,04\}$ is gerekend met 88 % $\{(1-0,88)*0,69=0,08\}$ emissiereductie. Dat is slechts 6 % minder emissiereductie. Er wordt aan voorbijgegaan dat juist bij hoog geclaimde emissiereductiepercentages een licht tegenvallende werking al grote invloed heeft op de ammoniakemissie. Het hanteren van een marge voor het berekenen van het effect van een beschermingsmaatregel is in de passende beoordeling toegestaan, mits zeker is dat ook onder tegenvallende omstandigheden de berekende effecten zich zullen voordoen. Er moet dus met een worst-case scenario worden gerekend. Zie ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 20.12. Dat is hier niet het geval.

3

Voor proefstal 11 is gerekend met de Rav-emissiefactor voor combiwassers. Uit de hierboven aangehaalde uitspraken ECLI:NL:RBOBR:2022:21 en ECLI:NL:RBNNE:2022:891 volgt dat ook dit onvoldoende zekerheid biedt.

De opgenomen voorschriften bieden evenmin de nodige zekerheid. In voorschrift 1.44 wordt zelfs een termijn van 2 jaar gegund om te kunnen voldoen aan de vereiste ammoniakvracht. Dit betekent dat de natuur 2 jaar lang het slachtoffer kan zijn indien de proefstallen niet doen wat ze beloven. Dat is flagrant in strijd met het voorzorgbeginsel uit de Habitatrictlijn, zoals dat in de Wet natuurbescherming is omgezet. Proefstallen horen dan ook niet thuis in een reeds overbelast gebied, in ieder geval niet als de plaatsing van de proefstal samen gaat met een uitbreiding van het project. Daar is hier nadrukkelijk wel sprake van, want het aantal varkens breidt fors uit ten opzichte van de referentie. Proefstallen horen geplaatst te worden in

---

¹ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/30/bijlage-2-rapport-1426-n-verlies-stallen>

gebieden waar geen overbelasting is, zodat bij tegenvallende resultaten de omgeving/natuur niet verder overbelast wordt.

Bovendien staat de vergunning op gespannen voet met de doelstelling van art. 7ae Buch. Het doel is om de emissie in de praktijk zo snel mogelijk te beperken (Infomil). Dat gebeurt hier echter niet, want zelfs indien de proefstallen daadwerkelijk de beoogde emissiereductie zou bewerkstelligen, dan daalt de emissie nog niet ten opzichte van de referentie in de onderliggende omgevingsvergunning (deze neemt zelfs dan nog altijd toe) en ook ten opzichte van de referentie in de onderliggende natuurvergunning gaat de winst dan nog altijd vrijwel verloren door opvulling van het aantal dieren. De proefstal wordt dus niet ingezet om zo snel mogelijk de emissie in de praktijk te beperken, maar om zo snel mogelijk het aantal dieren te kunnen uitbreiden.

Bestemmingsplan

De vergunning is bovendien in strijd met het bestemmingsplan en niet slechts vanwege de dubbelbestemming archeologie. Ingevolge planregel art. 3.2.1 sub a dienen de gebouwen binnen het bouwvlak te worden gebouwd. Er is echter geen bouwvlak. In de considerans stelt u dat het gebied met de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' wordt aangehouden als bouwvlak, omdat er geen bouwvlak is aangegeven op de verbeelding. Dat is niet juist. Het bouwvlak is in dit bestemmingsplan gedefinieerd als een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten. Het bouwvlak dient dus op de planverbeelding te worden aangeduid. Nu dat niet het geval is, wordt er gebouwd buiten het bouwvlak en is er sprake van een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan. De vergunning mag dan ook niet verleend worden zonder draagkrachtige ruimtelijke onderbouwing.

4

Afrondend

Gelet op het bovenstaande verzoekt cliënte u om uw voornemen te herzien en de vergunning niet te verlenen.

Hoogachtend,

Ir. A.K.M. van Hoof